

XI Seto Kongress 9. okt. 2014 Verskah

Deklaratsioon seto keelest, meelest, kultuurist ja haridusõst

Kultuuri alos om seto keele mõistminõ. Õgal rahval om uma kiil ja miil, mia' hoitva' kultuuri kuuh. Keele ja kultuuri tiidminõ omma' päämätse' as'a', ku mi taha, õt mi rahavas jääsi' ello ja püsümä.

Eiski' Setomaal mi kõnõlõ-õi inäp õgapäävätselt kõigiga' kõikaig seto keeleh, tuu tähendäs, õt mi ka' mõtlõ-õi seto keeleh. Setomaal om pall'o perrit, kiä' olõ-õi seto', kiä' mõista-ai seto kiilt ja olõ-õi seto kultuuri seeh üles kasunu', nä olõ-õi kultuuri edesivijä'. Seto kultuuri üts kõigilõ tiidä' tähtmärk om uma laul. Vannu laula seeh om vanaaolitsi tarkuisi, tiidmisi ja sõnnu ja ka' helü om õnnõ s'oolõ nulgalõ umanõ.

Ku mi taha, õt seto kultuur edesi lääsi', sis õkka muudu oppaminõ om päämäne ja siih saa appi tulla' ja piatki' avtamma kuul, koolioppaja'. Ja tuuperäst kuul, õt latsõ' omma' inäbä aost koolimajah, oppajidõga' kuuh, kodost aigu om jäänü' veit'obast.

Seto Kongress saa õnnõ üldä' ja soovta, õt seto kultuuri, kiilt, laulu jne. opatasi'. Päämäne om siih hindä tahtminõ, arvusaaminõ, õt setokõisilõ uma kultuur ja võõrilõ s'oo nulga kultuur, minkõ seeh nä eläse', om tähtsä ja tuud kõkkõ om vaia.

Kuul ku haridusõ jagamisõ kotus pias inäp mõtlõmma ja pruumma tetä' kõik, õt latsilõ lähebähe tuvva' umma kultuuri, kiilt ja kombit, õt nä tiiasi' ja sis ka' tunnõsi', koh nä eläse', mille seto kultuur om eismuudu, tõistsagamanõ ja om näide uma.

Ka' nuu' latsõ', kiä' olõ-õi seto perrist, kiä' omma' siiä' elämä tulnu', võisi' tiidä' ja mõista' seto kiilt ja nii ka' pruumi' seto kultuuri umatsõbast võtta'.

Nii latsiaiah ku ka' koolih võisi' oppaja' umavaihõl ja ka' latsiga' kõnõlda' seto keeleh (näütüses Kihnu koolih nii tetäs).

Sainu pääl võisi' olla' kirotusõ' seto keeleh, nii harinõs silm nägemä ja miil lugõma.

Õga oppaja avvuasi võisi' olla' mõista' Setomaal umma tunni seletä' seto keeleh.